

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 26 maja 2014 r.

Poz. 2947

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.178.2014 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 22 maja 2014 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXVII/327/14 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia zasad obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasteczko Śląskie służebnościami przesyłu, w częściach określonych w § 4, § 5 i § 6, jako niezgodnych z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 14 ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 roku Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Miasteczku Śląskim określiła zasady obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasteczko Śląskie służebnościami przesyłu, jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Rada wskazała przepis art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym "do wyłącznej właściwości rady należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, oraz przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Do czasu określenia tych zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy".

Należy zauważyć, iż zgodnie z przywołanym wyżej przepisem, rada ma kompetencje jedynie do określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych, bądź tylko do wyrażenia zgody na dokonanie tych czynności, nie posiada natomiast kompetencji do wypowiedzania się w zakresie odpłatności bądź nieodpłatności ustanowionej służebności, czy też kosztów związanych w ustanowieniem takiej służebności. Uchwalając regulacje przyjęte w § 4, § 5 i § 6 Rada Miejska wykroczyła poza określoną w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy delegację do podjęcia aktu, jak również wkroczyła w kompetencje organu wykonawczego, czyli Burmistrza Miasta Miasteczko Śląskie, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Kompetencje organu stanowiącego w zakresie gospodarowania nieruchomościami, określone przez zamknięty katalog w art. 18 ustawy o samorządzie gminnym i innych przepisach szczególnych nie mogą ulegać rozszerzeniu kosztem kompetencji organu wykonawczego. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, między innymi: w wyroku WSA w Warszawie z dnia 7 października 2004 roku. (sygn. akt II SA 3144/03, LEX nr 160731), gdzie Sąd stwierdził: „Art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym uprawniający radę gminy do podejmowania uchwał w sprawach majątkowych gminy przekraczających zakres zwykłego zarządu ustanawia wyjątki od generalnej zasady wyrażonej w art. 30 ust. 2 pkt 3 tejże ustawy stanowiącej, iż to wójt gminy gospodaruje mieniem komunalnym.

Przekazanie pewnych spraw do kompetencji rady gminy jest wyjątkiem, który musi być interpretowany ściśle i nie może prowadzić do swobodnego przejmowania przez radę do rozstrzygania w drodze uchwał wszystkich spraw ważnych z punktu widzenia gospodarki gminy.”

Ponadto warto zaznaczyć, iż uchwała rady gminy podjęta na podstawie ww. przepisu ustawy ma charakter aktu normatywnego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Uznanie powyższej uchwały za akt prawa miejscowego przesądza o konieczności formułowania zawartych w niej postanowień precyzyjnie realizujących delegację ustawową. Zgodnie bowiem z przepisem art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień ustawowych. Przekroczenie zatem delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązany jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawęzać i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu, powstrzymując się od wypełniania ich treści postanowieniami ustawy (por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003r., sygn. akt I SA/Lu 882/02).

Dodatkowo, w ocenie organu nadzoru, regulacja § 4 i § 5 uchwały pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 14 ust. 2 zdanie drugie ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wspomniany przepis ustawy ma charakter normy bezwzględnie obowiązującej i ustanawia zasadę nieodpłatnego obciążenia nieruchomości samorządowych ograniczonymi prawami rzeczowymi jedynie na rzecz Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2010r., III CZP 70/10, Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2011, Nr 4, poz. 43).

Organ nadzoru podkreśla, iż zgodnie z brzmieniem art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej mogą działać jedynie na podstawie i w granicach przyznaných im uprawnień. Oznacza to, że podczas, gdy jednostka posiada swobodę działania zgodnie z zasadą, iż co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko w tych przypadkach i w takim zakresie, w których upoważnia je do tego prawo (por. W. Skrzydło, Konstytucja RP. Komentarz. Zakamycze 1999 r., s. 15, por. wyrok NSA z dnia 15 stycznia 1997 r., sygn. akt II SA 534/96, M. Podat. 1997/12/374).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że uchwała Nr XXXVII/327/14 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia zasad obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasteczko Śląskie służebnościami przesyłu została podjęta niezgodnie z prawem, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanych wyżej częściach uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Miasteczku Śląskim
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) a/a.